

ABONAMENTUL
 Pe un an . 24 Cor.
 Pe un sem. . 12 "
 Pe o lună . 2 "
 Nrul de Duminică
 Pe un an . 4 Cor.
 Pentru România și
 America . 10 Cor.
 Nrul de zi pentru Ro-
 mânia și strălămate pe
 un an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și **ADMINISTRAȚIA**
 Miksa utca 2-3.
INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Manuscripte nu se îna-
 poiază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

După vizita din Sinaia.

Desmințiri fără sfârșit. Birourile telegra-
 fice oficiale din București și din Budapesta
 vor fi avut destul de lucru în zilele acestea.
 Va să zică steaguri austriace nu au fost in-
 sultate și sfășiate, lucru care într'adevăr nu
 se întâmplase, ci a fost numai o perfidă
 dorință a presei ungurești care în mânia-i
 oarbă ar fi dorit să aibă tovarăși de
 indignare și insultare împotriva Româ-
 niei. De-asemena nu d. Aurel Popovici,
 ci d. Dr. D. Popovici a fost primit în au-
 diență la archiducele Francisc Ferdinand. Dar
 în pornirea desmințirilor au venit și altele
 mai puțin exacte. Căci dacă ruperea stea-
 gurilor ungurești a fost desmințită, martori
 oculari o confirmă.

Și mai puțin putem crede desmințirea
 declarațiilor adresate de prințul moștenitor
 către delegațiunea românilor transilvăneni.
 Domnii Dr. Dumitru Popovici, Ion Scurtu
 și N. Mircea sunt toți trei oameni serioși
 și nu putem să credem că au uzat de o
 simplă apucătură spre a stîrni senzații de
 o zi. Cuvintele lor trebuie crezute și cel
 mult s'ar putea discuta dacă a fost opor-
 tun de a-se da în vileag declarațiile prințului
 moștenitor.

Dar, adevărate sau nu, declarațiile prin-
 țului moștenitor au avut darul să trezească
 un răsnet de mânie în codrul presei un-
 gurești. De când prințul moștenitor se
 află în România, presa ungurească a pără-
 sit cu totul discuția, veșnic actuală pentru
 ea, a crizei, și s'a aruncat cu furie asu-

pra acestui celui mai nou subiect. În con-
 certul acesta, trompeta imperialismului un-
 guresc. »Bud. Hirlap« merge în frunte. Nu
 mai puțin de trei articole de fond succe-
 sive i-sau smuls evenimentele din Sinaia.

Mărturisim, că nici noi nu am atribuit
 la început o însemnătate atât de mare vi-
 zitei din Sinaia și ne bucurăm că potriv-
 nicii noștri prin măsura îngrijitoare a iri-
 tației lor, ne lămuresc asupra proporțiilor
 adevărate ale acestui succes, care este pen-
 tru noi vizita dela Sinaia. Și ce-i mai intere-
 sant că tonul de adâncă și neputincioasă
 mânie al acelor articole nu merge scăzând,
 ci mereu crescând până aproape la paro-
 xism. Deasemenea preocupările lor merg
 dela cazul special la discuții de ordin tot
 mai general, până când în urmă se desfășură
 încă odată chestiunea românească în toată
 întregimea ei.

Va să zică ungurii au înțeles și ei că
 însemnătatea vizitei moștenitorului coroanei
 este extraordinară, poate chiar hotărâtoare
 pentru tot viitorul politicii în Ungaria. Bă-
 trânul nostru suveran e supus ca orice om
 poruncilor firii, și eventualitatea unei schim-
 bări a tronului poate fi departe dar ea
 poate fi și foarte aproape, Ce va fi atunci?
 Veni-va o mână blândă, prea îngăduitoare
 care să tolereze și mai departe capriciile și
 excesele partidelor și politicii ungurești, sau
 răzîmându-se și pe nemaghiari va căuta o
 nouă cheazăie a liniștii și statorniciei în con-
 ducerea țării? Un fior, o groază fără sea-
 măn străbate la acest din urmă gând orice
 suflet unguresc.

Ei vor să împiedice orice atingere între
 viitorul suveran și noi, iar vizita dela Sinaia
 le pare o întâlnire a duor factori cari dela
 fire erau de mult meniți să meargă îm-
 preună: Habsburgii și românii. Ei simt, bă-
 nuiesc, răul ce poate rezulta pentru dânșii
 din întâlnirea asta. Pentru aceea, »Budap.
 Hirlap« își pierde sângele rece, lapadă orice
 cumpăt și măsură în vorbe și în furia-i
 fără margini, bănuiește și acuză pe moște-
 nitorul tronului, ne înjură și insultă pe
 noi și țipă după satisfacții și represiiuni.

Pentru aceea ar fi greșit și nu merită să
 ne războim cu presa și cu ziaristii unguri.
 Oricât ar insinua și insulta, oricât s'ar in-
 digna și ar căuta să terorizeze pe români
 și pe Habsburgi, fiecare nou articol pentru
 noi nu poate fi decât o nouă mărturisire,
 o desvălire involuntară a stării sufletești de
 mânie neputincioasă, și de desnădejde a
 omului care simte cum toate apucăturile,
 șireteniile, tertipurile sale au ajuns la un
 capăt și cum raportul natural al drepturilor
 și împrejurărilor, stânjenit pe un timp, se
 restabilește singur, grație forței sale inerente.

Nu steagurile rupte, nu nesocotirea Un-
 gariei în toasturi sau nu știu care alt amă-
 nunt, face supărarea presei ungurești. Cauza
 ei adevărată și adâncă este alta, e succesul
 pe care ni-l'a adus noua tuturor românilor
 vizita aceasta. E apropierea care s'a reali-
 zat deși nu deplin încă, dar cel puțin în
 mare parte, între români, — toți românii, atât
 cei de-aci cât și cei de dincolo — și între
 viitorul împărat al Austro-Ungariei. Acesta
 este un rezultat netăgăduit al vizitei din

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Lucien Descaves.

— Dela Academia Goncourt. —

Cloclo.*

(Nuvelă din viața militară, tradusă pentru »Tri-
 buna« cu învoirea autorului).

Pentru voi, cei pe cari v'am
 văzut suferind atât de mult de
 tinjale și desgustul servitudinii
 militare, — pentru voi, mai cu
 seamă, scriu această carte.

A. de Vigny.

Când batalionul care vinia din Roneu, luă în
 posesiune cazarma Pollet, evacuată de în ajun de
 către detașamentul reîntors în Havre, — și btofi-
 țerii găsiră pretutindeni, în camerele lor, în săl-
 tare, în dulapuri, pe mese sau agățate de pereți,
 niște cartoane — reclamă, cari recomandau »Ca-
 feneaua Viitorului; ANTONIN CIRIEUL, Cheiul
 Duquesne«.

Marginile și dosul unora dintre cartoane, erau
 murdărite de note scrise cu creionul, cari atră-

* Traducătorul acestei frumoase nuvele realiste, e --
 d. Adolphe Clarnet, distinsul publicist parizian.

D-na a publicat la Paris traducerea în românește a
 nuvelei »Ălăcarea Crainquebille« a lui Anatole France,
 lucrarea acestuia asupra lui Ernest Renan; iar în fran-
 țuțește un răspuns dlui A. D. Xenopol, în chestia
 evreiască.

D. Adolphe Clarnet a tradus câteva zeci de poezii
 ale lui Eminescu și aproape toată proza lui Delavran-
 cea. A dramatizat nuvela »Păcat« a lui Caragialle; a

geau atențiunea militarilor asupra acestui stabi-
 liment.

»Sergentii-majori și aghiotanții recomandă suc-
 cesorilor lor cafeneaua Viitorului«. Duceți-vă la
 Cîrșeu!... Cîrșeu-tata... Cîrșeu-mama, ...Cîrșeu
 fiica... Cloclo!... Trăiască Cloclo!... Adio Cloclo;
 oh!.. oh!.. oh!..

Și cele două silabe repetate cu îndărătnicie, fă-
 ceau, căzând de pe buzele ce le discifrau, sgo-
 motul a două lacrimi grele de comică părere
 de rău.

În chiar ziua sosirii, subt-ofițerii au fost invi-
 tați printr'o scrisoare colectivă pentru fie-care
 grad, la un »punș« ce le oferea patronul cafe-
 nelei, după amiază.

Cafeneaua!

Cafenea de provincie, îngustă și joasă, mobi-
 lată cu două rânduri de mese de marmoră în-
 tr'un picior înșurubat în pardoseală și atât de
 aproape de capapelele garnisite cu catifea de un
 roșu chelbos, încât consumatorii se găseau în-
 temnițați ca niște copiii în scaunele închise.

Prezența regulată a familiei nevoită să aștearnă
 un șervet pe un colț de masă, — din cauza
 strîmtoarei localului, — ca să cîneze, stăbălea, cu

adoptat, refăcîndu-o pe de-a-întregul, piesa »Manasse«
 a lui Ronetti-Roman. Amîndouă aceste drame se vor
 juca la toamnă, la două din teatrele de-aci. D. Clarnet
 e unul din intimii marelui Anatole France care îl
 apreciază mult. În curînd va publica într'o elegantă
 plachetă — a 50 lei exemplarul — poezia »Împărat și
 proletar« a lui Eminescu, cu litografiile originale de
 marele desenator Steilen și cu o prefață de Lucien
 Descaves, — autorul nuvelei pe care începem s-o pu-
 blicăm în numărul acesta. — **Tristan.**

vreamea, o intimitate aproape familiară între trei
 persoane cari o stăpîneau.

Curentul de simpatie se întindea dela ființe la
 lucruri: la bufetul înalt încărcat cu butelii pe
 care presida D-na Cîrșeu sub protecțiunea unei
 alegorii cumplite: *Viitorul Franței*.

Pe pereți, patru tablouri miștele povesteau
 odisea unui ofițer de zuavi, în Africa; două cromo-
 litografiile complectau decorațiunea pereților: întâia
 »Un copil vărsînd mîncarea în ciorap«, compo-
 zițiunea aceasta a părut atât de spirituală unui
 pictor, încât n'a putut rezista dorinței de a-i a-
 corda întinerirea unei reedițiuni: a înlocuit mîn-
 carea printr'un ceasornic.

Recepțiunea ofițerilor fu cordială. Mosafirii erau
 încantați de tata Cîrșeu, un omuleț gros, cu
 burtă țuguată și favorite de chelner; de soția sa
 persoană așezată, a cărei *comme il faut* sleit nu
 autoriza decât grațiile lăncede ce se armonisau
 cu comerțul de zahăr în lăvuțe și cu atribuțiile
 automate ale patroanelor puimtoare.

La 9 seara, d-na Cîrșeu, adresându-se soțului:

— Clotilda poate să servească!

Cîrșeu se miră, ridică glasul:

— Cum, nici vorbă! Unde e Clotilda?

Dispăru o clipă și se întoarse cu o față înaltă
 pe care o prezentă cu un gest politic. Dânsa,
 înainta fără sfială, cu privirea sinceră îndreptată
 asupra celor cincisprezece oameni ce o examinau
 cu o curioasă atențiune.

Clotilda plăcu numai decât, deși nu era fru-
 moasă. Extremitățile erau groase, gura întristată
 de-o dentură ruinată de normandă; dar imper-
 fecțiunile acestea erau răscumpărate de un trup

Sinaia. Ne bucurăm că prin atacurile ne-ghioabe la adresa dinastiei și a moștenitorului coroanei, presa ungurească se silește să-și întrăneze și mai mult dragostea viitorului împărat, mărindu-i astfel și mai mult simpatiile sale pentru noi.

Archiducele Francisc Ferdinand va învăța românește. Archiducele Francisc Ferdinand în cursul convorbirei cu delegațiunea transilvănenilor a declarat că regretă că nu cunoaște limba românească și și-a exprimat intenția de a o învăța în curând.

Neașteptată audiență a contelui Apponyi. Ziarul vienez »Die Zeit« anunță, că împăratul, înainte de plecarea sa la Ischl, a chemat telegrafic pe contele Apponyi la sine și i-a acordat o audiență mai lungă. Vestea audienței lui Apponyi a făcut senzație la Budapesta. În cercurile politice ungurești se lansează fel de fel de versiuni în legătură cu aceasta audiență. Se crede că ministrul Apponyi, care prin atitudinea sa moderată și neclintită nici în zilele cele mai agitate ale crizei, a provocat revirementul numirii cabinetului Wekerle, a ajuns să fie agreat de sferile din Viena. Apponyi ar fi prezentat M. Sale un proiect de soluțiune a crizei, în sensul fuziunii elementelor guvernamentabile. Oficios se desminte însă toate svonorurile și se afirmă, că audiența dlui Apponyi a fost necesită de unele chestii de resort. În atmosfera saturată de iritațiune în urma evenimentelor dela Sinaia, senzația acestei audiențe se va stânga curând, rămânând rostul ei ascuns sub vălul oficialității — și cine știe dacă el nu era clarificarea motivelor pentru cari nefastul conte întârîtă atât de mult și tot mai cu înverșunare naționalitățile, prin ordonanțele sale samavolnice...

»Corda Fratres pângărită de imberbii ei membrii din Budapesta. Citim în ziarele ungurești:

»Comitetul central al Uniunii internaționale studentești, cedând somațiilor de a interveni, ce i-s-au făcut din mai multe părți, se simte îndemnat, în legătură cu incidentele dela Sinaia, să

declare că, — în calitate de organ conducător al universităților, deci al focarelor de cultură — nu ia act decât de faptele culturale ale oamenilor de cultură«.

Pentruca publicul mai puțin orientat să nu tresare la acest ton de dispreț olimpic al unor anonimi stupizi, cari îmbracă roba asociațiunii Corda Fratres înființată de cei mai buni frații noștri, de universitarii italieni, lămurim că sub denumirea de »comitet central« se ascund universitarii unguri din Budapesta, cele mai insolente și mai caraghioase creaturi ale spiritului unguresc, cari după ce au pătruns gălăgioși, îngâmfăți și ridicoli în templul principiilor neînțelese de ei ale societății Corda Fratres, au uimit lumea apuseană cu proștia și cu lipsa lor de cultură, — și îndrăznesc și acum să pângărească numele societății Corda Fratres, grăind în numele ei cu multă emfază și eclat de lipsă de cultură, spre veselirea norodului unguresc.

Incidentele dela Sinaia se desmint. Ziarele oficiale publică azi toate, din sursă autorizată, comunicate de desmintire. Se desminte terfelirea steagurilor ungurești, se desminte declarația principelui moștenitor și se desminte toate amănuntele, cari au provocat furtuna și crivățul de patimi păgine ce bîntuie în presa ungurească. Mai rămâne să se desminte și vizita însuși a moștenitorului.

Scrisoare din Viena.

Viena, 15 Iulie 1909.

»Lâna de aur«.

În cercurile politice din Viena se discută foarte mult faptul că împăratul a acordat principelui Ferdinand al României, precum și oamenilor de stat români decorații așa de înalte.

Lâna de aur (goldenenes Vlien) care s'a dat principelui Ferdinand este cea mai înaltă distincție pe care o poate da împăratul. Ea nu se dă decât foarte rar străinilor. Astfel dintre suveranii străini, numai regele Spaniei o posedă până acuma.

Dar și decorațiile ministrului Brătianu, Djuvara, Costinescu, a dlui Em. Porumbaru

și a ministrului plenipotențiar din Viena, Mișu sunt din cele mai înalte ce există în Austria.

În cercurile politice se crede că aceste înalte distincții s'au dat ca un fel de recompensă pentru faptul că convenția comercială n'a fost votată de parlament. După cum s'a anunțat, archiducele Francisc Ferdinand declarase că nu se duce la București de cât dacă va putea lua cu sine și convenția comercială ratificată. Se credea atunci că prin aceste vorbe se va putea influența asupra obstrucționistilor, pentru a nu mai pune piedică convenției. Cum aceasta nu s'a întâmplat, Francisc Ferdinand totuși a plecat la Sinaia, luînd cu sine acele decorații înalte. Prin aceasta guvernul austriac își exprimă oare cum regretele că convenția nu s'a putut încheia.

D. Justh și Coroana.

Ziarul clerical-feudal »Vaterland«, care se află în legătură cu cercurile aristocrației înalte, publică în numărul de azi un articol fulminant contra agitației lui Justh.

»Coroana a amânat pentru un scurt timp luarea unei hotăriri în criza ungară, zice ziarul citat. La toamnă se va decide dacă rezolvirea crizei va fi pașnică ori nu. Admițând această amânare, Coroana a pornit dela convingerea că partidele și conducătorii partidelor din Ungaria se vor folosi de acest termen pentru a crea până la toamnă premisele pentru o rezolvare pașnică și a găsi o formulă, după care, pe baza unei fuziuni ori cooperări; se va face posibilă continuarea lucrării 67-iștilor cu 48-iștil. D. Justh ia însă o poziție cu desăvârșire contrară acestor așteptări ale Coroanei, el împinge spre o accentuare a contrastelor și o complicare a situației. D. Justh pare a crede că la toamnă va putea constrânge Coroana să-și părăsească punctul ei de vedere și să primească pe acel al grupului băncii autonome, d. Justh se găsește însă în mare greșeală. Dacă planurile lui Justh ar prinde, atunci n'ar rămânea decât o singură rezolvare a crizei, care ar merge peste capul parlamentului și a partidului independent. În cercurile palatului, agitațiile lui Justh

ce atrăgea, provocător, de ochii ei, de buzele sângeroase și de sânii drepiți, plini de tinerețe și de glorioasă sănătate.

Sub-ofițerii erau turburați...

Când, pe la zece, s'au sculat să plece în grup, Ciriul a înțeles că localul său era adoptat.

— Domnilor, sper să ne revedem...

Strângerea lor de mână, cam neastâmpărată, risul lor curajos, până și mulțumirea ce izbucnea în murmure expresive, — totul dovedea că au fost înlănțuiți.

Când, întorși la casarmă, regăsiră cartoanele-reclamă, înlănțuirea fu desăvârșită, fără umbră de îndoială.

— Cloclo?... Dar e fata lor!... ați auzit: dânsii o chiamă Clotilda...

Descoperirea aceasta fu o bucurie. Acum căutau frumoasa fată, desfătați de duioșia familiară a acestui nume, de repetarea aceasta de silabe evocând, ca o minune, imaginea formelor gemene, trupul îmbelșugat de amoroasă nesățioasă.

Dar aclamarea finală fu acordată unui sergent, a cărui eufemism de cazarmă în materie de concluziune traducea gândirea futurora:

— Trebuie îmblânzită fetița.

Incercările făcute în sensul acesta timp de două luni, făcure din cafeneaua »l'Avenir« locul de întâlnire a subofițerilor batalionului.

Informațiunile privitoare la trecutul tetei nu erau destinate să i descurajeze. La Dieppe o sută de persoane povesteau plecarea în surdină a d-șoarei Ciriul cu un ofițeraș din fracțiunea trimisă din Roma în garnizoană la Pollet. Ofițerul știind că va fi numit locotenent în timpul concediului de o lună ce ceruse, s'a grăbit să tri-

meată pur și simplu pe Clotilda înapoi părinților, dela sosirea ordinului de a se duce la nou-i post.

Dar aventura a transpirat, cu toată grija ce avuseseră părinții de a inventa o poveste, explicând absența copilei lor.

Subofițerii, ghicind că este vorba de o succesiune deschisă, de acest cult pentru pantalonul roșu, căruia par închinete fetele ce au jertfit pe altarul său, — luară obiceiul de a se duce la »Viitor«, dupăcum spuneau în limbajul lor laconic.

În camerele gradațiilor Clotilda devenise Cloclo cu toate că atitudinea sa față cu candidații ce se înebneau după dansa nu permitea bănuielilor să se oprească asupra cuiva.

Toate acestea, batalionul cel nou le știu în chip nelămurit. Revelațiile ciuntite, destrăul aproape enigmatic al acestei fete, căreia, în conștiință, nu se putea acorda mai mult de un amant, — nesiguranțele acestea nostime au fost mai curînd gloria stabilimentului decât o reputație de plăceri oferite fără întortochieri.

Niciodată, primirea cuviincioasă ce li-se făcea nu varia. La ora obicinuită, când soseau subofițerii, familia Ciriul era la sfârșitul cinei. Mama avea un zîmbet ademenitor; tatăl, străngeri de mână câte poțteai, pe când fiica servea. Ciriul aducea lulelele domnilor, atențiune delicată dublată de grija ce avea de a introduce în fiecare seară un paiu în țevetele astupate cu salivă deasă.

Da, puteau să repete mereu: cafeneaua, așa cum o înțelegeau, cum se sforțau s'o instaleze pe-a lor, trebuie să fie un al doilea cămin, un refugiu în afară de cazarmă, un colț de liniște

unde fiecare să-și poată juca tablanetul, fumând și vorbind.

De regulă, după masă, cele două femei coseau, ceea ce nu le împiedica să arunce, din când în când, în treacăt, o observație, un cuvânt, o chestiune. Dibace, d na Ciriul se înșinua, se făcea mamă, pătrundea în viața oamenilor; le sonda caracterul, îi spovedea cu reticențe de scuze, cu cărțeli ce se duceau în fundul golurilor scrutând motivul.

— Iar pedepsit... Nu ești cuminte?... Spuneam noi, fiică-mea și cu mine: iacă opt zile de când nu s'a mai zărit.

Și încă:

— Nu v'am făcut nimic, nu este așa? Tata vă credea supărat.

Naivii se fărâleau, se frecau de dojenile glasului desmierdător, se bucurau de o situațiune echivocă, care, — li-se părea lor — trebuia să dea o grozavă idee de dânsii d-șoarei Cloclo.

Căci veneau numai pentru dansa, desfășurând acele grații de fanți sclivisiți, ce trădează mojiția originală a ruralului rămas necioplit, cu mâinile bătătorite, păstrând cu îndărătnicie mirosul greu al pământului sub poleiala de eleganță îndoiasă și aroma violentă a lăturilor de toaletă.

Ținăra fată, fără preferințe deosebite, veșnic surfzândă, se lăsa prada jocurilor fără număr ce imaginau adoratorii ca să-i facă curte: atingeri aproape nesimțite, curteniri sugrumate... Cei mai îndrăzneți, își luau curajul să-i ceară un ac de cap ca să-și destupe luleaua, sau un chibrit; Cloclo îl aprindea, ținându-l o clipă deasupra capului, — mișcare ce ridica sinii, întindea stofa.

sunt privite cu indignare și se speră că toți acei conducători ai Ungariei, cari vreau păstrarea păcii între coroană și națiune, se vor feri de Justh, și vor lăsa pe acest vechiu scandalagiu singur.

Ținând seamă de cercurile de unde »Vaterland« își ia informațiile, trebuie să se deie mare importanță acestor declarații, deoarece există mare probabilitate ca ele să fie adevărate.

Un Rotschild sinucigaș.

Ziarele din Viena anunță moartea subită a baronului Oscar Rotschild, fiul lui Albert Rotschild din Viena.

De fapt însă toată lumea știe că tânărul Rotschild n'a murit subit, ci s'a sinucis. Înțelegem foarte bine scrupulul de a nu se da în public chestii familiare intime, dar ar trebui ca ziarele să aibă aceleași scrupule față de toată lumea. Când însă dramele din familie sărace sunt publicate în toată amănunțirea lor, nu înțelegem de ce s'ar tăcea când e vorba de un Rotschild.

Tânărul Oscar Rotschild, un băiat în vârstă de 21 de ani, se amorezează anul trecut de guvernanta, pe care voia să o ia în căsătorie. Tatăl-său nu-i permise însă aceasta, pentru că nu voia ca fiul lui să ia o femeie de poziție socială joasă; afară de aceasta credea că e și prea tânăr pentru însurătoare; poate că și deosebirea de religie să fi jucat vre un rol în acest refuz.

Pentru a-l face pe fiul său să-și uite dragostea, l-a trimis într-o călătorie în jurul lumii, în care tânărul Rotschild a rămas aproape un an. Dumineca trecută el s'a reîntors din călătorie; tatăl-său, care nu se afla în Viena, aflând aceasta a venit să-și vadă feciorul. Luni dimineața a avut loc întâlnirea, cu care ocazie Oscar și-a reînnoit cererea de-a i-se da voie să se căsătorească după pofta inimei, dar tatăl său i-a refuzat-o din nou.

În aceeași zi, tânărul Rotschild și-a pus capăt vieții. Probabil că acum bătrânul Rotschild regretă amar ce a făcut, cu atât mai mult cu cât Oscar era cel mai inteligent și mai silitor dintre copiii lui. Astăzi Albert Rotschild a înmănat primarului Lueger 10.000 cor. pentru săracii Vienei cu ocazia morții fiului său.

Gheorghe Popa,

fostul prefect al Aradului, autorul intelectual al legii comunale în Ungaria.

Primum dela un fruntaș iubitor al trecutului nostru, această interesantă contribuție la istoria românească în comitatul Aradului:

În 11 Noemvrie 1869 s'a convocat și constituit în ministerul de interne sub președinția ministrului Rajner o anchetă de specialiști, în scop de a pregăti un proiect de lege pentru regularea autonomiei municipiilor și a comunelor în general. Ministrul de interne puse întrebarea prealabilă, că n'ar fi cu folos practic a se cerceta în privința aceasta organizarea introdusă deja în unele comitate, și anume în comitatul Aradului? Membrul anchetei Nagy Sándor, vice-comitele comitatului Arad, dând deslușiri, aduse elogiul organizării administrației introduse în comitatul Aradului ca cea mai bună și mai corespunzătoare. Această formă de administrație laudată de cătră domnii unguri era opera fericitului Gheorghe Popa, care încă de pela anul 1856, când era judecător de ocol o introduse în cercul său, și mai apoi fu primită în toate celelalte cercuri, pentru care a și primit decorațiunea *Crucea de merite cu coroană*. Dar această organizație bună o scoaseră din aplicare maghiarii ajunși la 1861 la putere, sub cuvânt că ar fi opera lui Bach. La 1865 însă Georghe Popa devenind comite suprem al Aradului a introdus-o din nou. Cu întemeierea dualismului și întărirea dominației ungurești în comitat, Gheorghe Popa își dete demisiunea din post, ungurii răsturnară organizațiunea comunala a lui Gheorghe Popa; opera lui însă nu pieri, căci comunele singure reclamară reîntroducerea organizațiunei comunale creată de Gh. Popa, și între toate comunele, Pecica-ungurească stăruia mai mult pentru aceasta.

Domnilor unguri nu le remase alta pentru a-și salva nimbul de înțelepți și liberali, decât delegarea unei comisiuni, care să cerceteze cauza și să procedeze conform

trebunțelor. Pe temeiul lucrărilor acestei comisiuni, întrunită la 11 Noemvrie 1869, se introduce pentru a treia oară forma administrațiunei comunale creiată de Gheorghe Popa. Ancheta recunoscă această formă de administrație ca cea mai bună; dar meritul și onoarea se atribuie, firește, reprezentanței ungurești a comitatului. Meritul și onoarea însă sunt și rămân ale fericitului Gheorghe Popa de Teiuș! Acestea le-am extras dintr'un articol scris și subscris de Vincențiu Babeș în Nr. 93 al ziarului »Albina« din a. 1869 pentru generațiunea tinăra din Arad, spre a-i aduce aminte datoria ce-o are față cu memoria marelui naționalist român, Gheorghe Popa, fost comite suprem al Aradului. *Asociațiunea aradană*, luând creștineasca hotărâre de a-i serba memoria prin parastas anual la 21 Martie st. v. în fiecare an, n'ar trebui să uite nici ea de această datorie de pietate creștinească față cu cel mai valoros membru fondator.

De prin satele noastre.

Cerghidul-mare, în 14 Iulie.

Intr'una din Duminecile luni lui Maiu am avut întreg poporul din comuna Cerghidul-mare o deosebită bucurie, pe care trebuie să o fac cunoscută publicului românesc, anume sosiră doi oaspeți ca trimiși din partea societății »Mugurul« din Ibașfalău, pentru a câștiga membri societății susnumite, în persoana d. Alexandru Sighișoreanu, învățător în Valhid și d. I. Pocan, inv. în Ernea.

La stăruința dlui părinte local s'a și adunat o mulțime de popor în localul școlii, unde harnicul inv. Sighișoreanu prin o vorbire înfocată arată foloasele tovarășiei, aducând ca pildă vrednică de urmat pe sași, făcându-le cunoscut foloasele ce le pot trage de se vor înscrie ca membri societății susnumite. Iar d. învățător Pocan arată pe scurt cultivarea viței de vie după noul sistem.

Vorbele dlor învățători nu au fost rostite înzadar, înscriindu-se ca membri la societatea »Mugurul« aproape 50 de persoane, alegându-și un comitet care se va trimite a lua parte la adunările societății, și cu speranța că se vor mai câștiga membri de vor vedea foloasele ei.

Între cei adunați am putut saluta și pe d. notar Ioan Bunea, care a îndemnat poporul român nu numai

Sările se scurgeau astfel, asemănătoare în pacea lor plictisitoare.

Totuși, Cirieul avu lipsiri de înregistrat.

Câțiva sergenți și zurieri, strîmtorați de prezența aghiotanților se puseră în căutare de stabilimente mai plăcute în cari veselii lor sgomotoasă putea să sune mai în voi.

Acum, cercul de obișnuți se restrângea. Nu mai erau decât șapte sau opt credincioși, — doi mai cu seamă: sergentul-major Lombard și aghiotantul Durieu dela compania 4-a de nădrăvani, ziceau camarazii; băieți buni, afirma d-na Ciricul, mișcăta de sârguința lor.

Amândoi erau blonzi.

Durieu, slab, cu musteața subțire și frisată, cu ochi de un cenușiu ce se înspăimânta, devenind de un albastru nehotărât sub rușinea meseriei, — avea una dintr'acele figuri neînsemnate ce plac fetelor. Fostul bărbier — vită, omul frumos, gradatul autoritar se contopise într'un tip unic resumând zece ani de casarmă, cei din urmă numărați dublu, prăpădiți prin treburile ingrate ale acestui pion al companiei: aghiotantul.

Ajuns aproape la sfârșitul reangajamentului al doilea, clasat mijlociu după examenele ce trecuse. Durieu aștepta să fie numit într'o funcțiune civilă concedată de stat foștilor sub-ofițeri.

Lombard era un om mic, îndesat, foarte tînăr, *à la coule*,¹ după expresiunea consacrată la regiment. Sergent-major după mai puțin de doi ani de serviciu, acesta, habar n'avea de corvadă și striga: Trăiască liberații! Originar din Franc-Comtois, a făcut un stagiu lung într'o bancă din Paris. Lombard distra camarazii cu o vervă veș-

¹ Om bun, blind.

nic prezentă, obișnuit de a juca tot ce povestea parodiând șefii, gesturile, inflecțiunile glasului lor cu un accent de adevăr nostim ce gădila. D-na Cirieul îl iubea mai cu seamă pentru că atrăgea sau reținea clienți; dar interesul ce l arăta lui Durieu, interes mai rezervat, părea să servească alte scopuri.

Când acest din urmă sosea singur, — încet, ponctuant chestiunile pieziș, dintr'o privire aruncată pe de-asupra brodariei, d-na Cirieul își cântărea omul.

— Va sa zică, așa, părăsiți meseria, domnule Durieu?

— Da, doamnă.

— Ghiceam eu! De câte ori n'am spus feței, poate s'o spuie: băiatul ăsta nu rămâne aici.

Dacă, din întâmplare, vre-un client se interesa de soarta ce se făcea la liberare unui sergent-major reangajat, d-na Cirieul spovedea pe aghiotant cu dibăcie; îi cerea s'o lămurească pe înțeles, descărând în sfârșit pentru propriile ei trebuințe jurubița de legi în materia aceasta: legea dela 27 Iulie 1872; legea dela 24 Iulie 1873; decretul din 28 Octomvrie 1874; circulara dela 27 Aprilie 1875; legea dela 23 Iulie 1881, etc...

— Nu este așa, dle Durieu? Aveți dreptul să așteptați numirea la regiment...

— Da, doamnă, dar numai timp de un an, scotit din ziua liberării și în calitate de comisionat.

— Ați cerut războiul sau internele mi-se pare.

— Am avut în vedere vacanțele ce s'au produs în aceste două departamente. Aștept să fiu numit în curând, dat fiind numărul de clasare.

— Ori cum, nu sunteți de plâns: solda și... ce vă pot trimite părinții...

Doamna Cirieul aducea tot deauna vorba de părinți, smulgând, unul câte unul secretele familiei, — cultivatori cu dare de mână, fără îndoială, ce exploatau o fermă lângă Ferte-sous-Jouarre.

Dar aghiotantul nu se explica lămurit; surledea cu protestări farafastice, măgulit în fond de îndoiala ce suscită la străin oamenii de origine joasă.

— Tipul omului »de pela dânsul, încheia doamna Cirieul într'un limbaj provincial în care cultul secret al normandei se împăca cu visurile mamei.

Din momentul acela începu asaltul sub-ofițerului pe o bază de operațiuni bine determinată.

Acum, Durieu venea regulat în toate sările și rămânea cel din urmă.

Întâmplarea îi pregătea câte un *tête à tête* de câteva minute cu Cloclo și aceasta îl mulțumea, căci nu îndrăzneia să extragă o plăcere închipuită fondată pe îndrăzneli reale. Dela locul său, ales înadins la dreapta bufetului unde se ținea fata ei își da, prin dialoguri scurte și banale, ilusia unei intimități dorite. În murmurul de glasuri stinse, conversațiunea cobora până la șoaptă.

Durieu examina fata cu brutalitate; părea să ceară frumoasei liniște a acestui trup sănătos secretul fugei cu sub-locotenentul. Câte-odată, privind-o el ajungea să claseze constatarea acestui gust ce ar fi arătat pentru pantalonul roșu și galonul aurit printre clevețirile gurilor rele.

Totuși, domina în sufletul său, câteodată și foarte adâncă, dorința unei certitudini ce ar încuraja speranța sa prin precedentul stabilit.

cu vorbirea d-sale, ci și cu fapta, înscriindu-se ca membru cu mai multe cote.

Deci laudă se cuvine bravilor poporeni din comuna Cerghidul-mare.

In 21 a lunei Maiu st. v. la Constantin și Elena s'a ținut examenul la școala noastră conf. gr. or. din comuna Cerghidul-mare.

O adevărată serbătoare pentru noi. D. protopresbiter al Tîrgului-Murășului Ștefan Rusu din cauza de boală nepuțin luă parte, a delegat pe d. Gheorghe Branea, preotul Vidraseului.

Des de dimineață făcându-se serviciu d-zeesc luind parte toți școlarii invocînd pogorîrea sftului Duch, iar după aceea adunîndu-se cu mic cu mare în localul școlii, care era tixită de ascultători.

Examenul a început cu studiul Religiei. O deosebită plăcere au cauzat poporului dialogul a trei fete despre «buna înțelegere», în care trei fete îmbrăcate în costum românesc, arată binefacerea cele multe ce le aduce buna înțelegere. Declamînd o copilă poezia «Limba mea» de Nicu Ștejarul rămăseră admirați la cuvintele în care zicea: «Eu sunt copilă romînă și am limba mea străbună dela Traian cel bătrîn, păstrată la maica-n sîn». In aplauze sgomotoase s'a cerut repetirea poeziei.

La sfîrșitul examenului s'au predat din partea a 2 elevi dialogul despre «beție». Ca încheiere d. delegat ținu o vorbire plină de învățură, în care arată proiectul nou de lege, care țintește la nimicirea școalelor noastre confessionale, îndemnînd poporul la susținerea școlii sale confessionale.

Dintre oaspeți am putut saluta pe d. E. Frîncu, paroh gr. cat. local, d. învățător pensionat V. Dragoș, cari au funcționat la școala noastră susnumită neîntrerupt timp de 20 ani, fiind la culmea chemării sale și d. inv. pens. I. Trifan. Pe la orele 3 d. a. împărțindu-se premiile între școlarii suma de 6 cor., ne-am despărțit ducînd cu noi cele mai frumoase amintiri.

Laudă deci se cuvine zelosului inv. local Augustin Pop, care abia e de 4 luni la noi.

D-zeu cu noi!

Serbarea dela Nădlac.

Duminecă, 11 Iulie n., Nădlacul a avut o serbare foarte frumoasă. Românii ortodoxi au aci 4 școli cu 4 sale de învățămînt, din cari 1 școală cu 2 sale, în centrul comunei, era necorespunzătoare. Dreptacea harnicul popor de aici în frunte cu neobositul președinte al comitetului parochial, d. Aurel Petrovici avocat au hotărît să dească o școală cu 2 săli de învățămînt corespunzătoare, putînd astfel cuprinde pe toți școlarii de obligați din comună.

Duminecă la 11 ore a. m. după sfîrșitul sftei liturghiei s'a pus și sfîrșit piatra fundamentală fiind de față popor foarte mult. Părinții gătiți de

Glumele camarazilor ce părăseau cafeneaua cu fală de pela 9, deveniau chinuitoare.

Când intra la cazarmă, Durieu era ciuruit de chestiuni: — »Merge, merge?... Unde ai ajuns?... Nu trebuie să fi grăbit!...«

Subt interesul batjocoritor ce i-se arăta, Durieu ghicea ciuda, invidia surdă — cine știe, poate chiar o prinsoare — care hotărea [pe subțofiteri să vie după dînsul la cafenea ca să-l observe și să-și reguleze atitudinea după felul în care aventura va sfîrși.

De-odată, subit, se declară. Intr'o seară, în lipsa părinților, Durieu aruncă o scrisoare de mărturisire în poala fetei...

Cloclo ascunse scrisoarea fără emoțiune aparentă.

A doua zi el o găsi zimbătoare, fără ca, dinaintea sfielei, a șovăilei neliniștite ale aman-tului, să i arunce o privire de discretă înțelegere.

Dumineca următoare, la ora absintului, cum Durieu întărzia, stînd de vorbă, tata cirieul, fără fasoane, zice:

— Rămâneți la masă cu noi?

Și înainte de a fi obținut un răspuns:

— Pune un tacâm mai mult, fetișo! Don aghiotant e de-ai noștri!

Cîteva zile mai tîrziu, Durieu conduse »doamnele« la teatru unde o trupă n trecere dădea o reprezentație.

Acum, era de-ai casei. In tovarășia aceasta de cîteva ore, Cloclo și Durieu consumau luarea

sărbătoare, cu lacrimi în ochi își aduceau copii de mână să le arete locul sfînt unde vor învăța carte, și unde cu pietate li-se va vorbi despre poporul românesc ce îndură atît de multe. Un bătrîn suspinînd s'a aplecat și a luat o bucătică de piatră pe care a pus o în buzunar. Fapta lui m'a emoționat adînc și nu m'am putut răbda ca să nu-l agrăiesc. Bătrînul, pe umerii căruia s'a lăsat povara alor 70 de ani ai vieții, ștergîndu-și o lacrimă mi-a răspuns: »D-le petriceaua aceasta o voiu duce-o în mormânt ca o mărturie a vremii de apăsare«.

Actul sfîrșirii apei l-au săvîrșit preoții locali dd. Vichentie Marcovici și Nicolae Chicin, iar răspunsurile le-a dat frumos corpul învățătoresc. De față a fost, afară de popor aproape întreaga inteligență și meseriași din loc. Administrația a fost reprezentată prin primpretorele și pretorele cercual și notarul d. Mercea. Din provincie am observat pe d. Mercea, preot în Șeitin și d. C. Savu, red. resp. la »Tribuna«.

După sfîrșitul sfîrșirii apei d. director școlar Gh. Petrovici a cetit actul comemorativ. Documentul acesta, o mică istorie a comunei, cuprinde date foarte interesante cu privire la starea și viața românilor de aci, așezați ca o sentinelă la marginea românismului, și este compus cu multă pricepere de directorul școlar d. Gheorghe Petrovici. După celare actul a fost pus într'un tub de sticlă apoi așezat în fundament de președintele comit. parochial d. Aurel Petrovici, adv. care a așezat pe el o piatră și dînd cu ciocanul de trei ori a zis emoționat: »In numele Tatălui, al Fiului și al sfîntului Duh«, și astfel s'a sfîrșit sărbătoarea frumoasă pe care bravii nădlăcani o așteptau cu atîta drag.

Faptul, că preoții au dat foarte puțină însemnătate zilei a produs o foarte mare indignare în popor. Despre aceasta însă cu o altă ocaziune.

Corresp.

Din Străinătate.

Revoluția persană

Pe ziua de azi sosesc următoarele telegrame:

Londra. — Dupăcum anunță ziarele, trupele revoluționare au desvoltat săptămîna trecută o activitate extraordinară. Ele se aflau pe marginea râului Jkorats, 29 de kilometri dela Teheran, iar cazacii erau între revoluționari și Teheran 18 kilometri. Vineri și Sîmbătă au fost încăierări între trupele șahului și naționaliști, fără mari pierderi pentru aceștia.

în posesiune morală care este ca o pfață explicativă la cedări mai desăvîrșite.

In afară de condițiunile particulare ce interesau cu deosebire părinții, aghiotantul nu dispăcea Clotildei care era dispusă să ia drept distincțiune țepeneala în pozițiuni afectate ce păstrează multă vreme la regiment ruralii galonați.

Cât despre Durieu, acesta judeca examinarea consecințelor actului premeditat ca un ce inutil; deaceea aluneca peste trecutul Clotildei cum aluneci peste ceva nu tocmai curat, dar cu suspinul omului căruia căderea evitată face mai plăcută conservarea echilibrului.

De-altfel triumfa în plin. Subt rezerva strevăzătoare a cărei vâl ușor părea că se ridică subt bori de îngămfare, — subt ofițerii crezură că vedeau sfîrșitul asaltului; și părăsiră cafeneaua unde nu-i mai atrăgea nimic.

Durieu cina adesea Dumineca alături cu Cloclo. Atmosfera părea că se îngreuiază în jurul lor, uscîndu-le buzele, arzîndu-le ochii, făcînd să le tremure limba, în intensitatea magnetică a fluizilor apăsători. Dinaintea acestei căruia, învederat revoluționată, simțurile sale se enervau, ca soldați căroră li-s'a interzis să tragă dinaintea unei mulțimi amenințătoare.

La Miezi-parezi, Durieu conduse pe Clotilda la bal. Tata Cirieul care îi întovărășise, părăsi balul singur: trebuia să ajute soției în prepararea unei gustări pentru cîteva persoane, după bal. Aghiotantul era însărcinat să conducă pe Clotilda acasă.

A doua zi atacați de cazaci, cari încercînd să se apere, au fost respinși cu cele 4 tunuri ale lor cu tot. Revoluționarii, cari evoluau în formă de arc au ajuns chiar în ziua întă a la poarta de Nord a Teheranului, în care au și intrat seara. Cazacii cari staționau la Șahabad, aflară tocmai a doua zi despre cele întîmplate, și atunci colonelul Liakov a pornit cu cazacii săi spre poarta de apus, pe care a ocupat-o. Trupele lui au tras focuri toată ziua dar nu găsiu împotrivire. Perderile revoluționarilor sunt mici, regaliștii au avut 12 morți. Soldații șahului au atacat apoi o stradă îngustă în care împușcau asupra oricui se arăta. Seara ofițerii primiră ordin ca să se ție numai în defensivă șefii revoluționarilor au dat declarațiuni că nu vor să masacreze lumea, ci numai să se apere, în lupta ce o duc pentru restabilirea constituțiunii. Ei vor garanța pentru averea și viața tuturor străinilor. Numărul revoluționarilor naționaliști concentrați în Teheran este de 7000.

Cercurile guvernamentale s'au lăpădat cu totul de șahul Persiei. Guvernul englez cât și cel rusesc refuză de a face vre un demers spre a-l menține pe tron.

In ce privește svonul despre o ocupațiune rusească, cercurile engleze nu se tem de aceasta, convinse fiind că măsurile militare ale Rusiei au fost luate numai pentru siguranța străinilor.

Teheran. — Asalturile sperate ale revoluționarilor contra pozițiunilor apărute de cazacii și trupele persane continuă. Cu toate că revoluționarii au fost de mai multe ori respinși, ei totuși nu s'au retras ci au repetat atacul imediat din altă parte.

In centrul orașului se dă o luptă îngrozitoare. Bubuitul tunurilor se aude în continuu. Numărul morților e foarte mare. Pînă acum încă nu se știe a cui va fi victoria.

Lupta a durat toată noaptea, și abia la orele 4 dimineața a intervenit o mică pauză, după care revoluționarii au reînceput atacurile.

Rezultatul luptei ce s'a dat noaptea încă nu se cunoaște. Se știe numai că revoluționarii se luptă cu disperare. Cu toate acestea ei încă nu au putut cuceri Toomidain și oficiul poștal.

Petersburg. Se află din Teheran, că perșii, în semn de protestare în contra amestecului rușilor în afacerile lor interne, au declarat un boicot general în contra tuturor mărfurilor rusești. Acest boicot va aduce mari pierderi comerțului rus. Se

Cum se întorceau, fără să-și vorbească, Durieu o luă după colțul stradei Agnedo ale cărei oteluri mari înalță fațadele lor de iarnă amorfiță ce par conservate de vînturile saline. Fata s'a lăsat dusă: între dînsii exista un soiu de înțelegere tăcută aprobată de cătră noaptea întunecată ce se desfășura deasupra mării liniștite și de valurile ce expirau cu sgomot de șoapte ușoare de o monotonie sugestivă.

Trecuseră dincolo de iarbă și se apropiară de țîrm, mergînd drept, dinaintea lor, spre valuri.

Cloclo șchiopăta; o dureau picioarele rănite în pantofii de bal. Durieu trebui s'o susție. Și în umbra ce cădea peste mare, ca o făcere peste ceva enorm care sforăie încet, ei nu găsiră decăt nimicuri:

— Ce noapte frumoasă!

— Ce liniște!

Cloclo se aplecase peste un pantof aproape descălțat. Durieu se grăbi s'o servească; îi lăsă brațul și plecă un genunchiu. Pieptul fetei aplecată peste dînsul, îi atingea chipiul. Deodată fără brutalitate, aghiotantul înlănțui mijlocul feței, și o așeză pe țîrm, lângă dînsul.

... Când se sculară, un sgomot de petre căzînd pe deasupra lor, îi lăsă nedumeriți: o păreche ce părea căzută'n valuri atît era de aproape își așeză hainele și se'ndepărta în direcțiune oblică, turburată și dînsa, fără indoială.

Suînd drumul înapoi, Durieu recunoscă într'un spate care le legăna pe plagă, un bătrîn ce avea obiceiul să vie să cerșească aci darul fetelor că-

crede că ideea boicotului a fost inspirată de junii turci.

»Novoje Vremja« află din Teheran că Schipachalbad a fost proclamat Șah al Persiei. Colonelul Liakov continuă a apăra cazarma cazacilor.

Teheran. Agenția Westnik află că Liaha și Sardarassad au declarat unui funcționar al legățiunii ruse că au venit la Teheran spre a cere îndeplinirea cerințelor lor. Ei au asigurat că nici un pericol nu amenință pe supușii ruși și pe ceilalți străini precum nici pe ofițerii ruși.

Orașul, în general este calm. Când se aude câte un foc de pușcă sau detunătura bombelor ce face explozie. Proclamațiuni spun că revoluționarii nu vor întreprinde nici un demers agresiv contra cazacilor întăriți în cazarmă afară numai dacă vor fi siliți la aceasta.

Hotărârea puterilor în chestia cretană.

Nota privitoare la Creta a fost remisă Porții azi după amiază. Nota zice că guvernele celor patru puteri protectoare au căzut de acord asupra deciziunilor următoare: Detașamentele internaționale vor fi retrase la 26 Iulie: fiecare din cele patru puteri va trimite câte un staționar pentru apărarea pavilionului otoman și al Puterilor și pentru a garanta singuranța cretanilor musulmani. O proclamațiune, a cărei copie este anexată la notă, va fi adresată poporului insulei. Prezența la Sud a celor patru staționare va fi mărturie a drepturilor supreme a sultanului Statul puo actual nu este privit ca o soluțiune definitivă: Puterile vor urma a se ocupa cu bunăvoință de Creta și vor negocia la moment oportun asupra regimului viitor al insulei. Proclamațiunea anexată comunică Cretanilor retragerea detașamentelor conform notelor dela 10.5 1906 28.7 1908. Se face apel la înțelepciunea populațiunii și la fealitatea autorităților pentru a menține ordinea și siguranța musulmanilor pe cari Puterile au dreptul de a le apăra. Cercurile competiții ale Porței precum și cele militare s'au pronunțat ieri în mod pacific față de diplomați. Micile mișcări ale trupelor corpului dela Salonic spre frontiera grecească urmează. 600 de vânători și 786 de nizami cu caii și munițiunile au plecat ieri din Smirna spre Salonic.

torra țărnuțu imprumutatu patul și camera-i imensă, subț cer deschis.

Capitularea aceasta și cele următoare, la intervale rare în aceleași condițiuni neprielnice; sfârșiră prin a legă pe aghiotant mai mult decât o posesiune pentru care ar fi trebuit să lupte. Pe de-o parte, Clotilda nu putea să lipsească o noapte de acasă, iar pe de alta, îi venea greu să recurgă mereu la același pretext: o vizită la unchiul ei, un vameș ce locuia la Pollet.

Când nu se ducea la cafenea, Durieu se deda din nou micilor preocupățiuni de eleganță, proprii subofițerilor. Ca pe vremea aglamiei sale în grad, el petrecea ciasuri întregi cu nasul în oglindă, numărându-și firele din coada musteței, poleind cu mâna un cărlionț sau ciupindu-și nasul ca să extragă comedoanele.

Dela dinți sărea la unghii. Le lustruia cu o privire pierdută de unde lipsea orice gândire, cu ochi deschiși pentru nimic, ca ferestrele unei odăi goale. Apoi, interveneau parfumurile de bazar, esențele violente pentru batistă, cosmeticul și pasta pentru dinți. Această cochetărie de băiat frumos sfârși prin a acredita svonorile ce circulau în taină, căci fericirea lui Durieu era mai mult presimțită decât cunoscută. (Va urma).

Voci de presă românești asupra fărâboiului din presa ungurească.

»Vizita dela Sinaia și ungurii.«

Supt acest titlu. »L'Indépendance Roumaine« scrie următorul articol:

Este un caz extrem de interesant din punct de vedere psihologic acest fel de furie colectivă și spontană care a pus stăpânire pe oamenii din Budapesta cu prilejul primirii călduroase în România a arhiduceului Francisc Ferdinand. Ea nu va lipsi să facă senzație în Europa. Cum, după toate prevederile, accesul acut nu va fi decât de scurtă durată, să profităm de caracterul lui fugitiv de actualitate pentru a i face diagnosticul. Din capul locului, pentru ce din toate popoarele, trăind sub sceptrul Habsburgilor, singurii ungurii sunt sguđuuiți de o mânie atât de violentă, aflând că arhiducele moștenitor a câștigat toate inimile românești și a creiat printre noi un curent de caldă simpatie pentru persoana sa.

Din toate popoarele cari împoporează monarhia, germanii, slavii, italienii, nu este nici unul care să nu fi aflat cu vie satisfacțiune de primirea atât de călduroasă a arhiduceului la Sinaia și manifestațiile entuziaste ale căror obiect el a fost. S'a ținut același limbaj prietenesc pentru România la Viena, la Praga, la Triest și la Agram. Pentruca ungurii singurii să se abată, pentruca în mijlocul veseliei generale ei să fie singurii cari să arunce o notă discordantă, agresivă și plină de ură atât pentru ilustrul nostru oaspete de ieri cât și pentru amfizionul său, trebuie să fie un motiv serios. Nu este asta conștiința politice lor barbare împotriva românilor de peste Carpați și frica că sistemul lor de persecuții, cu cortegul de amenzi și de temniță, va da într'o bună dimineață cu totul alte roade decât cele nădăduite în Budapesta

Să admitem că autoritatea centrală din Budapesta, departe de a asupra neamul românesc din Ardeal, de a-l trata ca pe un fel de pari, ar fi ținut balanța egală pentru sine de 40 de ani de zile și ar fi permis congenerilor noștri de a se desvolta în libertate în sentimentul lor național. Ungurii au ei un motiv plauzibil de a se alarma și exaspera pentru faptul că viitorul lor suveran este salutat cu un avînt cordial de românii din regatul liber? Cine nu vede că mânia de azi vine dintr'o conștiință încărcată cu păcate. Ideea că poate arhiducele moștenitor poate nu este un administrator al politice de maghiarizare cu amenzi și cu temniță, că el concepe un alt sistem, chemat să apropie neamurile și a înfrânge pe oligarhi, îi face să-și iasă din sârîte.

...Concluziunea care se degajează din constatările de mai sus este că nu numai mentalitatea ungurească se opune unei soluțiuni loiale și echitabile a conflictului naționalităților din Ungaria, dar că ea e o piedică pentru politica exterioară a monarhie, un obstacol pentru bunele relațiuni cu vecinii și întemeiate pe încredere.

Răspunsul dat de arhiducele Francisc Ferdinand d'Este delegațiunii românilor ardeleni compusă din d-nii I. Scurtu, Popovici și Mircea, e scurt dar plin de înțeles, plin de un mare înțeles.

Alteța Sa Imperială a zis că știe tot, și a văzut tot. Cunoaște nețărnutul devotament al românilor de peste munți către casa Habsburg, știe că ei au fost împiedicați de administrație de a-i face primirea ce i-o pregătiseră. E în curent cu toate măsurile menite să zădărnicească manifestația de dragoste și încredere a fraților noștri din Ardeal. A văzut tot, știe tot.

Și a mai zis Alteța Sa Imperială că e adînc pătruns de dreptatea cauzei populațiunii romine din Ungaria.

Cuvintele acestea ale stăpînitorului de mîne al Austro-Ungariei, nu vor fi surprins pe nimeni. Nici pe românii de dincolo, nici pe ungurii.

Francisc Ferdinand d'Este, cu înaltul său ideal de dreptate, și de bună învoire între popoarele ce compun monarhia vecină, nu și-a ascuns niciodată sim-

țimentele în această privință. Nu de astăzi se știe ce cugetă acest prinț luminat și înțelept, care a înțeles atât de bine marele adevăr că cea mai sigură unitate și ordine de stat nu se poate rezema decât pe echitate, ce cugetă el despre procesul ce de atîta timp dăinuiește între rominimea de peste Carpați și ungurii.

Spirit liniștit, cumpănit și serios, faptul că a primit delegația ardelenilor, că a primit-o cum a primit-o și i-a vorbit cum i-a vorbit, nu este efectul unui entuziazm de un moment, unei mișcări sufletești de circumstanță, ci expresiunea francă și onestă a unei vechi și puternice convingeri.

Alteța Sa Imperială a văzut tot, știe tot...

Nu ne aparține să tâlmăcim cuvintele calde și inimoase rostite față de delegația rominilor ardeleni. Ar fi și de prisos. Tilcul lor este la îndemîna tuturor, iar binefăcătoreea lor francheță e plină de învoire și cari în nobila lor conciziune grăiesc mai limpede și mai complex decât cele mai lungi dezvoltări.

E destul să luăm aminte vorbă cu vorbă cele zise de Alteța Sa Imperială ca răspuns la mărturiile de dragoste și nădejde ce i-s'au adus în numele rominilor de peste munți.

Și e bine să le ia aminte și conducătorii statului maghiar, dîndu-și seamă de întreg înțelesul lor, nu însă pentru a ridica protestări furioase, ci pentru a cumpăni cuminte și chibzuit unde duce în cele din urmă, prin puterea lucrurilor, sistematica împotrivire la recunoașterea unor drepturi primordiale și hotărîrea de a împiedica cu tot dinadinsul eșirea la iveală a unor simțemite elementare ce nu se pot și nu trebuie să se înăbușe.

Ei au putut acum să se convingă, în așa mod încît să n'o mai uite niciodată că vine un moment cînd nici chiar precauțiunile cele mai extreme nu mai sunt în stare să tînuiască o stare de lucruri în potriva căreia se ridică tot mai mult conștiința dreptului și a dreptății, și că atunci orice încercarea de a acoperi ceea ce nu ne convine să se știe, devine din potrivă, un îndemn de a se afla și vesti adevărul așa cum este el.

Le revine incontestabil meritul de a fi aranjat astfel lucrurile, cu măsurile luate, pentru a ține departe credincioasele populațiuni rominești din Ungaria de persoana moștenitorului tronului în drumul său spre Romînia, încît fără de voie să atragă deabinelea toată luarea aminte asupra situațiunii rominilor de peste munți.

Alteța Sa Imperială a zis: Știu totul am văzut totul.

Am fi nedrepti dacă n'am recunoaște că nimeni n'a făcut mai mult pentru aceasta complectă edificare a moștenitorului tronului Austro-Ungariei, decît cîrmuitorii din Budapesta cu politica lor de compresiune națională, și mai ales cu măsurile ce au găsit de cuviință să ia de-a lungul drumului Alteței Sale cu un unic scop de a nu lăsa să pătrundă pînă la Alteța Sa ecoul aclamațiunilor și ovațiunilor unui popor ce suferă și nădăduiește, neclintit în lealismul său.

Este primul serviciu involuntar, de sigur, dar destul de pozitiv ce-l fac rominilor de dincolo stăpînitorii lor.

Cătră cetitori!

Adresăm un nou apel abonaților, cetitorilor și amicilor noștri, și îi rugăm cu toată insistența să binevoiască a-și reînoui abonamentele, a-și achita restanțele și a îndemna și pe alții să aboneze.

Sunt atât de mari sacrificiile împreunate cu necesitățile unui organ de publicitate zilnic, încât e imposibil a le face față cu un stoc de abonați rău plățitori ori neglijenți.

Abonament nou deschidem:

pe un an . . . 24 cor.

> ¹/₂ > . . . 12 >

> ¹/₄ > . . . 6 >

Pentru lunile de vară, abonații noștri își pot schimba adresele, ziarul li-se va trimite unde vor, dacă ni-se aduce aceasta de cu vreme la cunoștință.

Crema de vioarele „Ideal“ este mărghăritarul cremelor. Feței îi dă o oare nespuns de albă; cel mai excelent mijloc pentru conservarea feței contra sbărciturilor, plisurilor și sgrăbunțelor. Efect neîntrecut, grabnic și surprinzător. Prețul unei tegle expediată francată, dacă suma se trimite anticipativ, 1 cor. 10 fil.

Regulator pentru păr, care îi redă părului culoarea originală; prețul unei sticle cu modul de întrebuințare 6 cor. — — — Mijloc pentru văpsirea părului, care după o mică folosire negrește foarte frumos părul. Prețul unei sticle cu modul de întrebuințare 2 cor. — — — Blondine care dă părului culoarea foarte frumoasă blondă. Prețul unei sticle cu modul de întrebuințare 2 cor. — — —

Se pot comanda dela: **MOLDT BÉLA** farmacist, laborator cosmetic **GYERTYAMOS 2 (Temes m.)**

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 16 Iulie n. 1909.

— **Sinodul episcopesc**, precum aflăm, nu s'a întrunit încă la Sibiu cum se scrisese în ziarul nostru. P. S. Sa episcopul I. I. Papp al Aradului fiind bolnav nu a putut să meargă la Sibiu.

— **Sindicatul ziarștilor din București pentru »Gazeta Transilvaniei«**. Ziarele din București publică un călduros apel iscălit de comitetul sindicatului ziarștilor din București îndemnând publicul să sprijinească »Gazeta Transilvaniei«. Arată întâi trecutul și meritele »Gazetei« și expune situația de azi a ziarului în care fiul lui Murășeanu e prea tânăr încă spre a primi cărma ziarului în mână iar primul ei redactor, d. Victor Braniște, va trebui în curând să între în temniță pe nouă luni de zile. Ca o concluzie comitetul apelează la toți românii să aboneze »Gazeta«.

— **Căsătoria Gerliczy-Știrbei**. Nunta perechei româno-maghiare din Paris, despre care am vorbit noi zilele trecute a fost înconjurată cu tot fastul tradițiilor boierești. Nașii cununiei au fost principele Emanuil Bibescu (reproducem după »Figaro« care ne dă probabil forma originală a acestui nume, pe când cel schimonosit și alterat ar fi Bibescu), baronesa Elisa Gerliczy, prințul R. Lucinge și baronesa Felicia Gerliczy și o principesă Lahovary. A asistat multă aristocrație străină și românească între cari un prinț Gh. Bibescu, o principesă Brancovan, ministrul românii Lahovary, căpitanul Sturdza, fiul venerabilului om de stat român Dimitrie Sturdza. *Cei mai mulți oaspeți unguri au venit în costumul de gală unguresc.* Regina Elisaveta și principesa Maria a României a felicitat fiecare într'o telegramă tinăra pereche. Mireasa principesa Știrbei a trecut încă înainte de cununie la religia romano-catolică. Zestrea tinerei mirese e o moșie de 15,000 de pogoane și 30 de milioane de lei, din cari poate baronul Gerliczy va da mai mult pentru scopuri românești decât proprietarii de până acuma.

— **Cursurile de vară dela Văleni** au început alaltăieri. D. Delavrancea a vorbit cu măiestria-i oratorică la deschiderea cursurilor în ziua de 1 Iulie.

— **Cununie**. Veturia Velican și Andronic Munteanu căsătoriți Alba Julia Tecuciu (România) luna Iulie 1909.

— **Vrășmașii lui Apponyi** e titlul unui articol din »Tiszántul«, ziar catolic din Oradea-mare. Autorul e faimosul renegat Gedeon, care ca profesor pingărește cu prezența sa liceul totuși, oricum, românesc din Beiuș. Cu o gândire absolut ungurescă el preamărește tocmai calitățile cele mai unguerești ale călăului școalelor românești, sugrumătorul culturii românești, spunând că Apponyi s'a apropiat neconținut de politica cea mai ungurescă, »curuțească« și că a întemeiat întăriturile indestructibile ale învățămîntului unguresc.

Și această lepădătură îndrăznește să ne spurce neamul zicîndu-și român.

— **Necrolog**. Subscriși cu inimă plină de durere fac cunoscut, cumcă preaiubitul lor fiu, frate, nepot, cumnat, etc. *Valeriu Candale*, stu-

dent în medicină, după un morb greu în etate de 21 ani, azi în 13 Iulie la 1/21 oră noaptea a încetat din viață. Rămășițele pământești ale scumpului nostru defunct se vor astruca spre odihnă vecinică Joi în 15 Iulie a. c. la 10 ore a. m. în cimiteriul bisericii gr.-cat. din loc. Dormi în pace scumpul nostru! Borgo-Bistrița, la 13 Iulie 1909. Victoria, Niculae, Anchidim, ca soră și frați. Dr. Iulian Chitul, ca cumnat. Văd. Maria Candale, ca mamă. Maria Pop, ca bunică. Alexiu Candale cu soția Elvira, Dănilă Pop cu soția Maria, ca unchi și mătușe.

Economie.

Curs pentru pantofari și cismari.

Apelăm la cărturarii noștri dela sate să binevoiască a aduce la cunoștință pantofarilor și cismarilor din partea locului, că la școala de specialitate a pantofarilor din Sibiu se ține un curs de 3 săptămâni, care începe la 26 Iulie și se termină la 14 August n. c. Participanții români de religiunea gr.-or. primesc materialul de scris, cărțile de lipsă, locuința și patul în mod gratuit, cum și un ajutor de 20 coroane, pus la dispoziție din partea consistorului arăhidiecezan din Sibiu.

Terminul de înaintarea cererilor se prolongește până la 20 Iulie n. c.

Cererile se pot înainta și la adresa subscrișului prezident.

Sibiu, 7 Iulie n. 1909.

Comitetul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«.

Victor Tordășianu
prezident.

Stefan Duca
notar.

A 19 expoziție de vite de prăsilă o va aranja »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu« în anul curent în comuna Săcel (lângă Săliște). Cu scop de a se face preparativele de lipsă, comitetul central al Reuniunii s'a adresat cătră primăria comunală din Săcel cu rugarea să hotărască ziua ținerii expoziției, să înstitue un comitet aranjator local, care să facă propagandă în scopul asigurării bunei reușite a expoziției; să aleagă comunele, din cari se vor admite vitele la expoziție și să facă propuneri cu privire la alegerea juriului. Speranță avem, că bravii fruntași din Săcel vor face tot posibilul, ca și această lucrare de interes a Reuniunii noastre agricole să izbutască în folosul economilor noștri.

Tîrgul de bucate din Arad.

16 Iulie 1909.

Timpul de cîteva zile e favorabil grînelor și secerăturii. Ar fi foarte bine, dacă ar sta așa mai mult timp, ca să nu se conturbe muncitorii cîmpului în greaua lor lucrare.

Piața de bucate, cu toate acestea se menține solidă; urcarea prețurilor e mai neînsemnată.

S'au vîndut azi:

grâu 100 mm.	15.40—60
cucuruz 100 mm.	7.20—80
secară	9.50—60
ovăs	8.50—60
orz	8.10—20

Prețurile sunt socotite în coroane și după 50 klg.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 16 Iulie 1909.

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jumătate:

Grâu pe Iulie 1909	27.48—27.50
Secară pe Oct.	20.08—20.10

Cucuruz pe Iulie	15.58—15.60
Cucuruz nou Mai	14.08—14.10
Ovăs pe Oct.	15.48—15.50
Rapiță pe Aug.	28.60—29.80

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu nou	
De Tisa — — — — —	30 K. 80—33 K. 35 fil.
Din comitatul Albei — — —	30 » 35—33 » 35 »
De Pesta — — — — —	31 » 15—33 » 60 »
Bănățănesc — — — — —	30 » 90—33 » 70 »
Ardelenesc — — — — —	32 » —32 » 20 »
De Bacica — — — — —	31 » 45—32 » 60 »
Secară de calitate I. — — —	19 » 75—20 » 05 »
Secară de calitate mijlocie	19 » 40—19 » 45 »
Orzul de nutreț, calitate I.	17 » 40—18 » 40 »
Orzul de calitate a II. — —	16 » 80—16 » 90 »
Ovăs de calitate I. — — —	18 » 20—19 » 20 »
Ovăs de calitate a II. — — —	18 » 65—16 » 95 »
Cucuruz — — — — —	15 » 85—16 » 05 »
Tărițe — — — — —	12 » 40—12 » 70 »

BIBLIOGRAFII.

— A apărut *Revista Teologică* organ pentru știința și viața bisericească. Nr. 5 anul III. *Cuprinsul*. Biserica și catechizarea, Dr. G. Ciuhandu. B. Spinoza și Panteismul, I. Broșu. Românii și rutenii în biserica gr.-or. din Bucovina, R. Căndea. Chestia unirii bisericilor, Dr. N. Bălan. Predică la Dumineca a X. după Rosalii, Vasile Gan. Mișcarea literară: Cuvântările P. Sf. episcop al Romanului D. D. Gerasim Saffiriu; Profetiile messianice din Pentateuch; Manual de teologia morală; Adevăruri crude; Cinci cuvântări și două conferențe, N. B. Tipicul cultului religios, Cantor.

Poșta Redacției.

»In chestia salarelor profesorilor din Blaj«. Articolul dv. vădește multă fantazie și un original umor, tonul în care e scris însă nu congrăsuște cu felul nostru de a discuta asemenea chestii.

Vidra. Nu avem actualmente trebuință de agent.

Poșta administrației.

R. G. A. Franzdorf. Noi de aici expedăm regulat ziarul. Am reclamat la poșta de acolo.

Redactor responsabil Constantin Savu.
»Tribuna« institut tipografic, Nichin și cons.

„Wällischhof“

sanatoriu

aranjat după sistemul dr. Lahman cu toate întocmirile moderne ale terapiei fizicale și dietitice, 1 oră și jum. depărtare dela Viena în regiune romanțică și sănătoasă. Posta și Telegraf: Maria Enzensdorf (bei Wien).

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului

Dr. Marius Sturza.

Moară de vânzare

Moara cu vapor din Doștat (gara Conța depărtare 8 km.) în stare foarte bună cu locomobil de 12 puteri și cu pietrii nouă se vinde din mână liberă prin licitațiune publică plus ofertentului Duminecă în 1 August st. n. la orele 2 d. a. în locuința morii. De moară se ține un teritoriu de 376 st. locuința de trei odăi, șopru și grajd toate acoperite cu țigla. Prețul strigării e 5000 (cinci mii) Cor. Licitanții au a depune 10% vadiu.

Mașini de cusut, biciclete, motoare, mașini de scris, mașini agricole și gramofoaen, la

FALK IMRE se pot procura cu plătere în rate

►► **Mare atelier mechanic de reparaturi.** ►►

Montare de sonerii electrice și reparare. Ateher de reparat mașini de scris și decusut, biciclete și motoară

Cu stimă: **Falk Imre, Koltosvá r, str. Deák Ferencz nr. 30.**

AVIZ!

La Tuşnad, în villa Stănescu, casă românească cu parc frumos în curte și grădină, între »Kursalon« și parcul Stănescu, se găsesc **camere de închiriat**. Bolnavi nu se primesc și nici nu s'au primit. — A se adresa proprietarului **Dr. Iosif Blaga** în Tuşnádfürdő.

Ministerul Finanțelor.
Direcțiunea Comptabilității Statului și a Datoriei Publice.
Datoria Publică.

Nr. 41559. 23 Iunie 1909.

Publicațiune.

A 26-a tragere la sorți a titlurilor de rentă 4% amortibilă din 1896 împrumutul de 90.000.000 lei se va efectua în ziua de 19 Iulie (1 Aug.) 1909 la orele 10 a. m. în sala specială a Ministerului de Finanțe, conform dispozițiilor stabilite prin regulamentul publicat în »Monitorul Oficial« Nr. 245 din 7 Februarie 1906.

La această tragere se vor amortiza titluri în valoare nominală de Lei 626.500 în proporția următoare:

31 titluri de câte	5.000 Lei	155.000
76 » » » »	2.500 »	190.000
187 » » » »	1.000 »	187.000
189 » » » »	500 »	94.500

483 titluri pentru o valoare nominală de Lei. 626.500

Publicul este rugat a asista la tragere.
 Directorul Comptabilității Gen. și a Datoriei Publ.
S. Quintescu.

Este foarte importantă
 pen'ru bolnavi și reconvalescenți folosirea excelentului întăritor de mușchi și oase
pesmetul nutritor Tropon (Tropon Nähr-Zwieback)
 pregătit din albuș de ou. —
 — Se află de vânzare la: —
FRIEDRICH SCHIEB
 Sibiu — Nagyszeben
 — Elisabethgasse Nr. 12. —

In Sibiu (Nagyszeben).

Vanele de baie Stuchlichs

O plesă e numai cu 40 de cor.

Incălzește în 3/4 de oră 150 de litri de apă, pentru care consumă ca combustibil numai 10 fileri de cărbuni de lemn.

O vană de încălzit numai 24 cor.

Lungimea fundului vanei 122 cm.

:: :: Înălțimea de 60 cm. :: ::

Comandele se efectuează imediat și se tratează cu rambursă.

Gustav Stuchlich

Entengasse 17. HERMANSTADT. Saggasse 15.

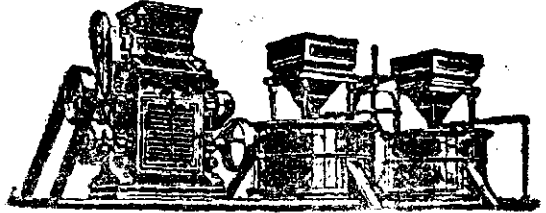
Un candidat de avocat

— cu praxă —
 află aplicare cu 15 August a. c. în cancelaria avocatului **Dr. G. Suci, Hátzeg.**
 Salar după invoice.

Martin Droszt

lemnărie de mori și edificii.

Biserica-Albă, (Fehértplom) str. Petöfi nr. 63.

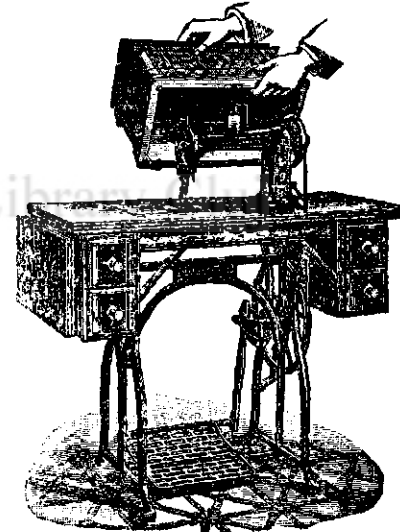
Se recomandă pentru lucrări de mori și de edificii cari cad în bransa lui, d. e.

Construcție și reconstrucție de mori de apă, aburi și cu motor, mori înalte, semi înalte și plane, mai departe tot felul de montări complete de curățit, **mașini de cernut** și mașini automate pentru amestecarea făinei etc. se săvârșesc prompt și corespunzător tuturor împrejurărilor.

Se primesc tot felul de mașini usate pentru renovare și reconstrucție. Tot asemenea se primesc lucrări de construcțiuni, aranjarea locuințelor, a prăvăliilor, biurourilor și școlilor cu prețuri favorabile.

La dorință trimite desemnuri de plan și proiect de budget.

Cea mai veche prăvălie de mașini de cusut și biciclete din Ungaria-de-sud.

Distins în Timișoara la anul 1891 cu marea medalie de argint.

Fondat la 1880.

Reinhold ZOLLER

măstru mecanic
FEHÉRTPLOM
 Schillergasse 8.
 lângă „Burg“.

Își recomandă on. public din

loc și provincie **marele său atelier mecanic** unde se repară tot felul de **mașini de cusut și biciclete.**

Ține în deposit cele mai bune biciclete noi, mașini de cusut și obiecte de casă și industrie, așa d. e. părți singuratic de mașini și biciclete.

E o noutate de senzație pentru menagere!

Măngălăul meu patentat

care face revoluție în menagi și devine indispensabil în orice casă. Inmanuarea lui e simplă și ușoară, încât îl poate inmanua fără oboseală și o fetiță de 14 ani.

Măngălăul meu nu rupe rufe, se lucrează cu el curat și frumos.

Il expedează inventatorul

KELEMEN MÁRTON

strungar artistic

— Győr, Andrásy-ut 24. —

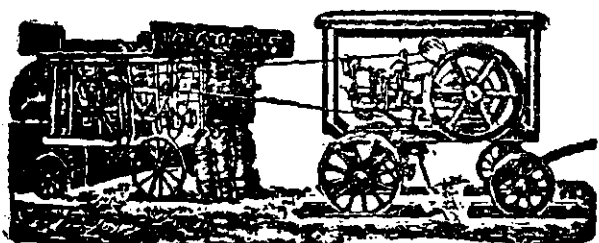
Catalog gratuit și porto-franco.

Prima firmă de motoare sudungară.

Schmerek și Szabó

Temesvár-Jószefváros, Bonház-u. 14.

Recomandă motoare mánate cu ulelu brut, benzin și cu gaz de prima calitate, precum și ori-ce articlii tehnice, uleiuri instrumente și mașini. Primește instalație de mori pentru măcinat. - Atelier de reparat propriu!

Catalog de prețuri se trimite gratuit și francat.

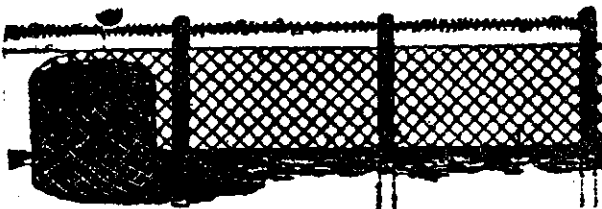
Fischer Testvérek

pregătitori de împletitură de sîrmă, țesătură, fir de oțel, coardă pentru paturi și de site

ARAD

Magazin: József főherceg-ut 8. — Atelier: Kossuth-utca 45.
 Telefon pentru oraș și comitat 157.

Recomandă diferite garduri, împletituri de sîrmă, cari sunt acomodare pentru îngrădire de grădini, parcuri, curți și păduri zoologice. Cururi cu cadre de fier pentru pământ, pietriș și cărbuni de piatră, pentru zidiri, mine și grădinărit. Gratii pentru pivnițe și pentru ferestri. Împletituri valoroase și rotunde. Orice țesături de sîrmă, de fier, aramă, din fir obdus cu cositor și cu zinc, pe cari le avem în magazin pentru mori, fabrici și pentru scopuri economice. Împletituri pentru stucatură sistem Rabit, fir spinos și ștergător de picioare. — Catalog de prețuri se trimite gratuit și francat.

DROGUERIE.

Dubiniewicz Oszkár

comerciant de articole medicale, chimice și parfumari. Kolozsvár, str. Deák-Ferencz nr. 8.

Chiag litr. 3 cor.

Aparate de fotografiat și tot ce se ține de ele, hârtii și articole chimice, Aparate dela 8—200 cor.

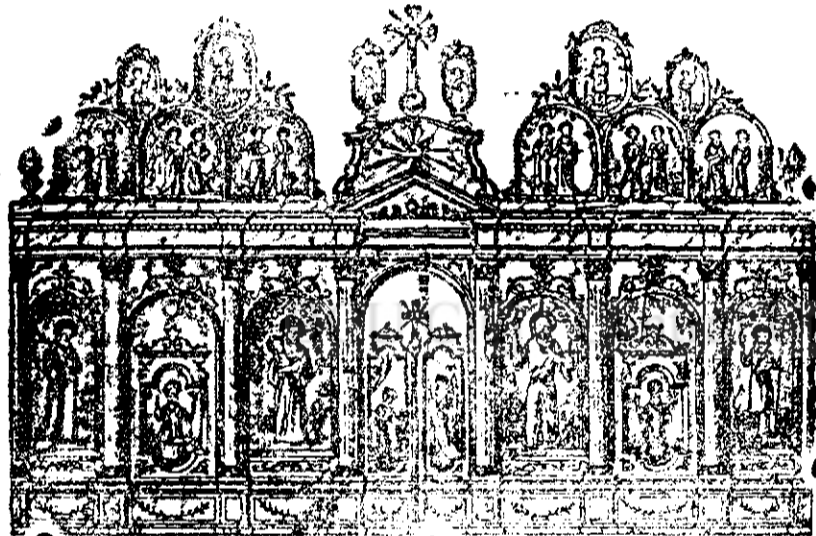
Petrol-China cel mai bun mijloc contra mătreței a căderii părului și cărunțirii. Prețul Cor. 1-20.

Cel mai mare institut de industrie artistică bis. din Ungaria.

Lewisch Robert

sculptor și arhitect de altare

Szombathely.

Face tot felul de mobilier de biserică, așa ca:

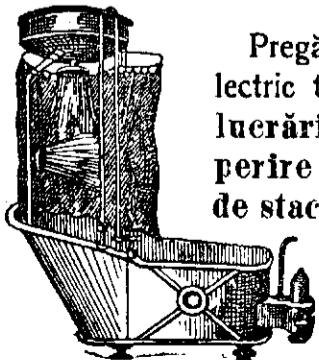
Iconostase și altare — statui de piatră și lemn — amvoane și scaune de spovedanie — siera Domnului, grotă Mariei de Lourđ — cristelnițe, icoane de stațiune — sculptură în relief sau pictură — strâni — pictură de biserică și altare.

Renovează în stil altare vechi, amvoane și statui, aurește și marmorează.

Preț-curent, proiect de buget și planuri gratis. Dacă sunt chemat pentru examinarea lucrului, mă duc ori-unde pe cheltuiala mea proprie.

Makkay József, tinichigiu

Prăvălia: Bocskay-ter 1 Cluj-Kolozsvár Atelier: Pap-utca 30.

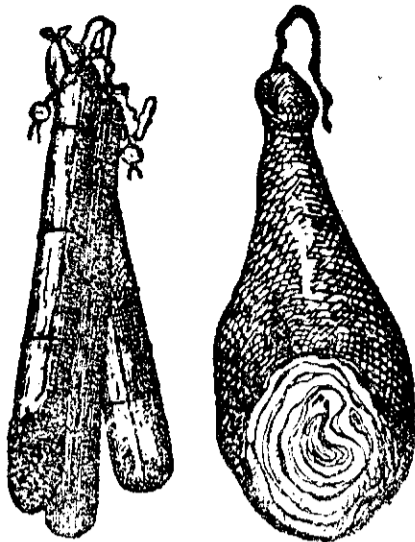

Pregătește în atelierul său cu motor electric tot felul de lucrări pentru zidiri, lucrări de tînchea, infrumșetări, acoperire de bisericii și turnuri, lucrări de stacmol turnat pentru infrumșetări precum și pentru firme, căzi de scaldat în toată forma.

Telefon 807.

HEINRICH KLEVERKAUS

fabrică de salamă și cãrnãțarii instalate electrice Brașov - Brassó, Hirschergasse

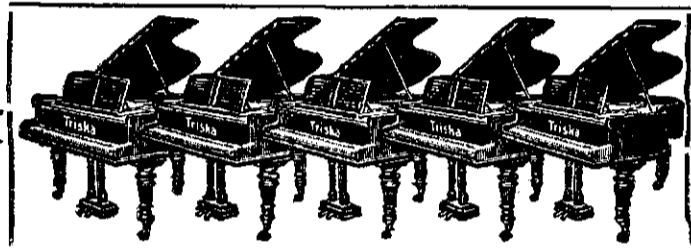

Expedierea zilnică cu poșta și trenul la toate stațiunile din țară și străinătate. Cãrnãți proaspeți de 2-ori pe zi de Paris, sardelie, maieși cãrnãței, cãrnãți de Frankfurt și Braunschweig, etc.

Preț-curent gratis și franco.

Expediază pe lângă rambursă și unsoare de porc de primă calitate în vase de 5 klg. cu preț de zi la oricare stațiune poștală. Revãnzãtorii primesc rabat.

TRISKA J. Primul depozit de piane — din tot Ardealul — Cluj — Kolozsvár, Sétatér-utca Nr. 10.

Recomandă pianurile și pianinele sale provenite din fabricile celebre din țară și străinătate, precum și atelierul său de reparat instalat din nou, în care pianurile vechi și stricate să re-ară repede, prompt și ieftin cu mijloace moderne — PLANURI CU CHIRII IEFINE.

Fritsch & Conert

atelier de ghete.

Medias — Medgyes.

Lucru de mână garantat

- Ghete de șevro pentru domni . . . K 11.—
- » » box » » » K 11.—
- » » șevro pt dame cu bumbi K 10.50
- » » » » cu șirete K 9.50
- Jumătăți de șevro pentru dame . . . K 8.—
- Ghete tari de muncitori dela . . . K 6.80
- Ghete de copii dela . . . K 3.—

Material de I-a clasă.

SCHUBER JÁNOS, mehanic

TIMIȘOARA — TEMESVÁR

Fabrica: Fő-utca Nr. 23.

Telefon pentru oraș și comitat 980.

Rezumte'le mașine de cusut „PFAF” sunt cele mai bune pentru trebuințele casnice și industriale. CENTRAL BOBBIN și SINGER cu luntre rotundă pe lângă garanță de mai mulți ani. Mare depozit de biciclete DÜRKOPP, DIANA, HELICAL, HELICAL, PREMIER, GLOBUS, POSTILON și SPECIAL.

Mare asortiment în gramofone și plăci. Noutate! EUFON mașină vorbitoare fără tub. La lampele Kolloid WOLFRAM 70% cruțare de curent. Reparări se fac pe lângă garanță. Cereți catalog de prețuri. — Se caută un ucenic.

